

Beretning til VANDVÆRKETS ordinære generalforsamling

**onsdag den 29. marts 2017 kl. 19.30
på "UNGDOMSGÅRDEN".**

Velkommen til Grindsted Vandværks ordinære generalforsamling. Heller ikke i år var det muligt at afholde generalforsamlingen på "VANDETS DAG", som er den 22. marts hvert år.

Nu er det så tiden for at komme med en status over året siden sidste generalforsamling. Året har mest været præget af almindelige vedligeholdelsesopgaver, men også af nogle større begivenheder. I løbet foråret stod vi med en stor opgave, som det var rigtig mange år siden, vi sidst havde stået med. Det var selvfølgelig opgaven med at finde en afløser for Per Søndergaard, som havde været direktør/driftsleder de seneste 33 år. Opgaven blev som bekendt løst ved, at vi fik ansat René Heiselberg Gier som ny direktør pr. juli 2016. Per Søndergaard fik vi lejlighed til at tage afsked med og takke for 33 års stor indsats ved en afskedsreception den 28. juni 2016. Af andre større projekter kan jeg nævne udskiftning af hovedledninger og stikledninger flere steder samt udførelse af 2. etape af den planlagte ringforbindelse. Vi fik også lavet tilslutning til 2 af de planlagte 4 etageejendomme i Vestergade, hvor der tidligere var møbelhus. Det nedrevne møbelhus blev forsynet fra 2 stikledninger.

Årets regnskabsmæssige resultat blev et underskud på 265 t.kr., hvilket primært skyldes, at vi har haft et større vandspild end normalt. I budgettet for 2016 regnede vi med at komme ud af året med et mindre overskud, men således gik det altså ikke. Vi har selvsagt sat meget fokus på at finde årsagen til det store vandspild.

Midtersiderne i Midtjysk Ugeavis er igen valgt til at offentliggøre det eksterne regnskab, dagsordenen for den ordinære generalforsamling, de nye takster for 2017 og meget andet, herunder oplysninger om, at vi har besluttet at give offentlig adgang til – i første omgang – kildefelt 3. Midtersiderne indeholder også en opfordring til andelshaverne om at bruge huset på Tårnvej 24 noget mere. Man er meget velkommen til at "kigge ind" uden nødvendigvis at have et problem, man skal have løst. Igen i år har vi ladet en journalist gennemgå materialet, således præsentationen sker med en journalistisk vinkel. Vi føler fortsat, at det er den bedste måde, at formidle informationer til forbrugerne på.

Udover at I fortsat kan hente rigtig mange oplysninger om os - i årets løb – ved at gå ind på vores hjemmeside www.grindstedvand.dk., kan I nu også hele tiden følge jeres aktuelle forbrug af vand, varme og el på vores forbruger-WEB, hvor der kan hentes oplysninger fra de fjernaflæste målere (dias over VAND forbruger-WEB side). Det er dog kun forbruget der vises. Økonomidelen kan p.t. ikke vises i systemet, da vi er gået væk fra at opkræve á conto beløb.

Udover disse indledende bemærkninger vil jeg komme ind på følgende emner i årets beretning (dias):

- Dit lokale vandværk
- Samarbejdet med kommunens øvrige vandværker
- Kildefelterne (vore naturperler)
- Ny vandsektorlov
- Ny betalingsstruktur
- Diverse driftsforhold
- Statistik

Dit lokale vandværk.

Jeg kan indlede med at oplyse, at vi i 2016 udpumpede ca. 25.000 m³ mere end i 2015, men da det samlede salg udviser fald på ca. 56.000 m³, så betyder det desværre, at vi har haft et større tab eller vandspild. Vi har registreret et ledningstab på 174.980 m³, hvilket er en stigning på ca. 86.000 m³ i forhold til 2015. Hvis ikke vi havde haft dette øgede ledningstab, var vi ikke kommet ud af året med et underskud. Ledningstabet i 2016 kan beregnes til 479 m³ pr døgn. Det er alt for meget, så det skal vi gerne have andelshavernes hjælp til at få nedbragt hurtigst muligt. Så observerer I noget, som kunne tyde på et ledningsbrud, vil vi meget gerne høre om det, så vi hurtigst muligt kan rykke ud for at få repareret ledningen, såfremt det viser sig at være tale om en utæt ledning. Vandspildet udgjorde 14,6% af den udpumpede vandmængde. Til sammenligning var vandspildet i 2015 kun på 7,6% (dias over de seneste 5 års vandspild).

Ved at se nærmere på faldet i salget på de ca. 56.000 m³, så viser det sig, at salget til industrien er gået ned med ca. 94.000 m³, og salget til institutioner er gået ned med ca. 3.600 m³. Anderledes er det gået med salget til husholdningerne, hvor vi har registreret en stigning i salget på ca. 42.000 m³.

Vi fokuserer fortsat på vores rolle, som en meget miljøbevidst virksomhed, der har én primær opgave, nemlig at sørge for velsmagende drikkevand af høj kvalitet i jeres vandhaner – og vel at mærke til den lavest mulige pris. Vi får hvert år udmeldt et såkaldt prisloft, som vi skal holde os under. Prisloftet for 2016 lød på kr. 17,64 pr. m³ (incl. alle afgifter og faste afgifter, men excl. moms). Vi opkrævede kun kr. 11,58, så vi havde muligheden for at øge prisen pr. m³ med godt 6,- kroner, eller mere end en fordobling af den del, vi selv opkræver til at drive vandværket for (dias seneste 5 års prisloft/opkrævet vandpris).

Vi har fortsat meget fokus på DDS-programmet (Dokumenteret Drikkevands Sikkerhed). Det betyder at vandværket og de ansatte er til "eksamen" en gang om året, til en såkaldt audit (kontrol). Hvert andet år sker det som en ekstern kontrol. I 2016 var der tale om en intern kontrol, hvor der blev fundet en enkelt afvigelse, nemlig en manglende notering af sikringstype på den installation, der blev kontrolleret. Efterfølgende viste det sig, at der ved oprettelse af nye installationer ikke blev noteret sikringstype. Der er nu indarbejdet en procedure, som sikrer at det sker fremadrettet. Vi har i øvrigt indføjet 2 nye punkter i hhv. risikovurderingen samt i DDS-planen. Det ene punkt drejer sig om perflourerede stoffer i grundvandet. Fra og med i år vil der blive foretaget en årlig kontrolprøve af et akkrediteret laboratorium heraf ved indgangen til hhv. Vandværk 2 (fra kildefelt 2) og Vandværk 3 (fra Kildefelt 3). Det andet punkt drejer sig om måling af iltindholdet i drikkevandet.

På sidste års generalforsamling nævnte jeg, at vi – i 2015 - startede på at fremtidssikre vandforsyningen ved at udføre 1. etape på ca. 850 meter af en ny ringforbindelse på i alt ca. 5.000 meter SYD om Grindsted by (dias). Nu har vi så etableret 2. etape, som udgør yderligere ca. 930 meter af den nye ringvej (vist med grøn farve på dias). Denne 2. etape går fra vandværket ned gennem Slagterivej til Gl. Vejlevej, hvor den kobles sammen med 1. etape. Når den nye ringforbindelse – til sin tid er færdig - vil vi opnå en større forsyningssikkerhed og en bedre sikring ved større ledningsbrud, da vi får mulighed for, at dele ledningsnettet op

i mindre områder med adskilte sektioner. Dermed får vi bedre mulighed for at opdage og lokalisere eventuelle ledningsbrud. Med det konstaterede store vandspild i 2016 havde det været rart, at være noget længere i processen med at etablere ringledningen, da vi så hurtigere kunne indkredse, i hvilket område vi skulle lede efter det konstaterede store vandspild. Den nye ringforbindelse udlægges i en rørdiameter på 315 mm (dias). Tidsplanen for den videre udbygning af ringforbindelsen ligger endnu ikke fast. Vi har besluttet at undersøge, om det vil være en økonomisk fordel at udbyde både etape 3 og 4 i 2017 (i 2 entrepriser) med henblik på en samlet udførelse i 2018 (dias med etape 3 og 4 vist særskilte farver).

I løbet af 2016 fik vi installeret et nyt elektronisk "SRO-anlæg" i samarbejde med elforsyningen (**SRO** står for Styrings-, Regulerings- og Overvågningssystem). Efter planen skulle det afleveres i foråret 2016, men projektet blev en del forsinket, så afleveringen forventes nu i stedet at ske her lige omkring generalforsamlingen.

I slutningen af 2016 gik vi i gang med at udskifte 3 store hovedventiler i Fynsgade (dias). Samtidig blev der etableret en stophane til en brandhane, som er placeret i umiddelbar nærhed af den udskiftede hovedventil på hjørnet af Fælledvej/Fynsgade.

Så vidt det er muligt vil vi – i fremtiden – optimere vores udskiftningsprojekter ved at etablere et tættere samarbejde med de øvrige forsyninger og med kommunen. Dette skulle gerne medføre en økonomisk gevinst for alle parter. Vi vil forsøge – så vidt det er muligt – at udbyde det kommende års ledningsarbejder medio/ultimo året før de skal udføres. Vi kan dog forudse visse problemer med at få kommunen med på en mere langsigtet planlægning af projekternes udførelse.

I 2016 udskiftede vi bl.a. 230 meter hovedledning og 6 stikledninger på Tinghusgade i forbindelse med etableringen af det nye Campustorv ved MAGION. Ligeledes udskiftede vi ca. 235 meter hovedledning fra 1967 og 5 stikledninger på Vestermarksvej. Det skete samtidig med at GEV Varme udskiftede fjernvarmeledningen og at Billund Kommune skulle have renoveret fortovet. Vi har også etableret en vandledning til en ny udstykning af 16 byggegrunde på Morsbølvej. I samme forbindelse opdimensionerede vi ca. 220 meter hovedledning, fra 1980, i Morsbølvej fra en $\varnothing 110$ til en $\varnothing 200$. Ledningen blev samtidig flyttet af hensyn til en forventet vejudvidelse i området.

Under dette punkt vil jeg også godt informere om, at bestyrelsen – i forbindelse med bestyrelsesseminaret i november – havde en drøftelse af, hvorvidt vi fortsat skulle satse på Grindsted Vandværk som et selvstændigt selskab eller om vi stedet skulle satse på en fusion med andre forsyninger. Vi blev i den forbindelse enige om at undersøge de økonomiske og skattemæssige konsekvenser af en fusion med Grindsted El- og Varmeværk. I den forbindelse har vi haft kontakt til et advokatfirma og til vores revisor for at få indhentet et bindende svar fra SKAT m.h.t. konsekvenserne ved en sådan fusion. Der foreligger endnu ikke et svar, men vi vil da gerne høre jeres mening/holdning - her i aften - til tankerne om en sådan fusionering (evt. ?? dias over mulig NY struktur).

Samarbejdet med kommunens øvrige vandværker.

I det forløbne år har der været afholdt et enkelt møde i det såkaldte "Vandråd". Mødet blev afholdt onsdag den 25. januar i år og vi oplevede igen et stort fremmøde. Billund Kommune og alle kommunens vandværker - med undtagelse af Donslund Vandværk - var repræsenteret på mødet (de fleste med flere deltagere). På mødet orienterede Billund Kommune om vandkvaliteten på vandværkerne. De kunne oplyse, at vandkvaliteten generelt er god, og at ingen af vandværkerne er i farezonen for overskridelser. Desuden oplystes, at stort set alle, der indvinder vand fra de øvre magasiner, har mulighed for at bore dybere ned (vi indvinder alt vores vand fra de dybe magasiner, som ligger over 100 meter nede). Kommunen havde i løbet af året været på "vandværkstilsyn" på alle 6 mindre vandværker, og havde der opfattelsen af et højt ambitionsniveau. Vi havde også en fornyet drøftelse af, på hvilket tidspunkt takstbladene, for det kommende år, skulle indsendes til kommunen for godkendelse. I stedet for at skulle igennem behandling i 2 udvalg og i Byrådet havde man glædeligvis besluttet, at godkendelsen normalt vil kunne foretages af forvaltningen (kun såfremt der var tvivl om, hvorvidt reglerne var overholdt, ville takstbladet skulle sendes videre til en politisk behandling). Kommunens repræsentanter kunne endvidere oplyse, at man stadig ikke havde fået udarbejdet de bebudede nye vandforsyningsplaner og indsatsplaner, men at arbejdet nu forventes afsluttet i løbet af 2017. Der er indkaldt til et møde i kommunens koordinationsforum i forbindelse med, at der skal udarbejdes en ny indsatsplan for hele kommunen, og jeg kan oplyse, at vi er repræsenteret i dette forum.

Kildefelterne (vore naturperler).

På bestyrelsesseminaret i november måned 2016 havde vi en "brainstorming" om muligheden for at åbne op for offentlig adgang til kildefelterne, da de jo henligger som rene **naturperler**. Tidligere var vi ikke meget for at have folk ude i de områder, hvor vi indvinder vandet. Vi kunne dog godt se, at områderne ville kunne blive meget attraktive for både cyklister og gående, og da vore vandreserver ligger godt beskyttet i undergrunden, var vi enige om at undersøge muligheden for at realisere nogle af de mange ideer, der fremkom på bestyrelsesseminaret. Resultatet af disse undersøgelser forelå klar til behandling på bestyrelsesmødet i februar måned. Her besluttede vi – i første omgang – at fokusere på at åbne op til **Kildefelt 3** (dias). Dette skyldes blandt andet placeringen i forhold til stien på "den skæve bane", som giver en nem adgang til området. Vi besluttede at etablere en sti rundt i kildefeltet. Den samlede stilængde vil blive ca. 1 kilometer (dias), hvoraf knap halvdelen udgøres af en eksisterende sti/vej. De sidste ca. 620 meter vil blive en ny sti udlagt i stenmel, som vil være god både at cykle og gå på. Desuden vil vi beplante et ryddet område nede ved søen med frugttræer af forskellige sorter. Vi påtænker også at opstille et par borde og bænke, så man kan tage en madkurv med ud i området. Vi håber så blot, at alle brugere vil værne om naturen og sørge for at rydde op efter sig, når man har brugt området. Tanken er også at rette henvendelse til forskellige interessenter, som kunne tænkes at have interesse i at inddrage området i nogle af deres arrangementer. Her tænkes f.eks. på "løbeklubben", "cykelklubben", "Tour de pedal", "spejderne" og "hjerteforeningen".

Kildefelt 2 (dias) vil ikke blive omfattet af de samme tiltag, som nævnt i kildefelt 3. Dette kildefelt ligger nemlig mere "skjult for offentligheden", ligesom det ikke er et område, man bare lige kommer forbi. Dette kildefelt blev beplantet tilbage i 1997, og vi har nu foretaget en uddykning af beplantningen, som består af lærk, birk, fyr og rødelf samt en del forskellige frugttræer. Det er dog muligt, at vi vil arrangere en tur ud i området – i frugtsæsonen - med en naturvejleder, der kan fortælle om den alsidige flora og fauna i kildefeltet. Samtidig vil man så evt. kunne tage noget frugt med hjem (til eget brug).

Som jeg tidligere har nævnt, er vi jo i den gode situation, at vi selv ejer den jord, hvor kildefelterne er placeret. Vi har derfor ikke det problem, at jorden omkring vore indvindingsboringer dyrkes som landbrugsjord og dermed gødskes.

Den skovrejsning, vi har lavet i de 2 kildefelter gør, at vi er blevet en CO2 neutral virksomhed. Faktisk bedre end det, da træerne i vore 2 kildefelter optager mere CO2 end vi udleder i forbindelse med produktionen af vand. Vi besluttede faktisk at blive certificeret som CO2 neutral virksomhed, men det viste sig, at der ikke findes en officiel certificering på dette område, så vi nøjes foreløbig med at have denne viden.

Ny vandsektorlov.

I begyndelsen af 2016 blev der indgået et politisk forlig om en revidering af vandsektorloven. De økonomiske følger af lovændringen trådte i kraft her pr. 1. januar 2017, og kan sammenfattes i følgende overskrifter (dias):

- * Vandselskaberne skal fortsat være ejet af forbrugerne eller af det offentlige.
- * "Hvile i sig selv princippet" bevares.
- * Der indføres en flerårig økonomisk rammeregulering. Første gang for 2017-2018 (hidtil har vi haft årlige rammereguleringer). Når vi kommer frem til 2023 overgår vi til at få 4-årige rammereguleringer (dias).
- * Det bliver muligt at henlægge "effektiviseringsgevinster" til brug for senere investeringer.
- * Der bliver tale om mindre administration omkring indberetningen.
- * Der skal ske effektivisering på både drift, investeringer og finansielle omkostninger.
- * Alt i alt er der tale om forbedringer (altså flere plusser end minusser).

Ny betalingsstruktur.

Nu har den nye betalingsstruktur fungeret i godt et år. Vi gik væk fra udsendelse af 6 á conto rater og en årsopgørelse. I stedet valgte vi at udsende 8 endelige opgørelse pr. år. Det kunne lade sig gøre, da vi havde fået installeret de nye fjernaflæste målere hos langt hovedparten af vore andelshavere. Især i starten havde vi nogle udfordringer, bl.a. med at få alle målerdata hentet hjem automatisk. Derfor måtte vi – i nogle områder – benytte os af den såkaldte "skraldevogns model", hvor man fysisk kører rundt på villavejene med en terminal for

manuel aflæsning. Jeg håber ikke, at den nye betalingsstruktur har givet alt for store problemer. Da den nye betalingsstruktur også bruges til varme- og el-afregning, er de 8 årlige opgørelser valgt ud fra, at man får en opgørelse ved udgangen af hvert kvartal + en opgørelse i de måneder, hvor der typisk er et stort varmekonsum (dias over årshjul). Det betyder, at der laves opgørelser pr. 31. januar, 28. februar, 31. marts, 30. april, 30. juni, 30. september, 30. november og 31. december (dias over de 8 årlige opgørelser).

DIVERSE DRIFTSFORHOLD.

Under overskriften "diverse driftsforhold" vil jeg godt omtale følgende:

- 1) På vandværkerne har vi brugt **ca. 420.000 kroner** på vedligeholdelser. På boringer har vi brugt **ca. 166.000 kroner**. På bygninger er der anvendt **ca. 64.000 kroner** til vedligeholdelser. Til reparation af ledningsnet og stikledninger er der anvendt **ca. 517.000 kroner**.
- 2) I løbet af 2016 indhentede vi nye priser på laboratorie ydelser til analysering af vore vandprøver. Årsagen var, at det hidtidige laboratorium ønskede at hæve priserne med over 100%. Bedste alternativ viste sig at være Eurofins, Vejen. Dette laboratorium kender vi udmærket, da vi også benyttede dem for år tilbage. Eurofins overtog opgaven med at udtage vandprøver her pr. 1. januar 2017.
- 3) Vi har i 2016 haft 4 forskellige typer af ledningsbrud, heraf var 1 en graveskade. Disse brud berørte forbrugerne på Fælledvej, Jørgen Glavindsvej, Tårnvej og Grønningen
- 4) Jeg har igen i år medtaget en oversigt over husstandsudgiften til vand – de seneste 6 år – ved et årligt forbrug på 100m³. Heraf ses, at vi fortsat klarer os fint i forhold til de store vandselskaber (dias). Vi tror også, at vi fortsat vil være blandt de allerbilligste vandselskaber i 2017 (dias over vandprisen i 2017).

STATISTIK.

I det forløbne år er der tilsluttet **8 nye installationer**, der fordeler sig på **7** i byzonen og **1** hus i landområdet. Desuden er der frakoblet **1 installation**. Ved årets udgang var der herefter i alt tilsluttet **4.518 installationer** til vandværket.

Antallet af indvindingsboringer er fortsat **8 dybe i kildefelt II**, hver monteret med en frekvensstyret pumpe med en max. ydelse på 90 m³/h. I **Kildefelt III** er der 3 dybe boringer, hver monteret med en frekvensstyret pumpe, der også har en max. ydelse på 90 m³/h. Disse pumper medfører meget væsentlige besparelser på EL forbruget. I **kildefelt I** er boring nr. 4 og nr. 9 fortsat bevaret som pejleboringer.

Den oppumpede vandmængde blev **1.255.460 m³**. Den udpumpede vandmængde udgjorde **1.194.735 m³**. Af den oppumpede vandmængde er der medgået **235.705 m³** til tab-, retur-skylning og egetforbrug, hvilket er en stigning på 14.694 m³ i forhold til 2015. Der har ikke været noget forbrug til renpumpning af boringer, hvilket er uændret i forhold til 2015. Det samlede salg efter målere udviser et **fald på 55.952 m³** i forhold til 2015. Ved at gå lidt dybere ned i tallene viser det sig, at salget til industrikunder udviser et fald på **93.871 m³**. Salget til husholdninger udviser en stigning på **41.591 m³** i 2016. De øvrige kunders forbrug udviser et fald i vandforbruget med **3.564 m³**.

I 2016 har vi – udover 2. etape af den ny ringforbindelse - udskiftet 685 meter af hovedledningsnettet samt anlagt 200 meter ny hovedledning i Morsbøl Søpark. **Ved årets udgang havde vi i alt 255,3 km. hovedledning** ifølge vore elektroniske kort.

Nedbørsmængden i 2016 var noget mindre end i 2015, nemlig **904 mm.** mod **1180 mm.** i 2015. Nedbøren i 2016 lå i øvrigt en del under gennemsnittet. Set over perioden fra 1974 – 2016 har nedbørsmængden gennemsnitligt været på 971 mm. årligt. Sammenlignet med sidste år er grundvandsspejlet i **kildefelt I** faldet med 52 cm..

Da vi kun har udskiftet få hovedledninger i det forgangne år, er den gennemsnitlige alder på ledningsnettet steget fra 28,2 år til **28,8 år**. De ældste ledninger er fra 1950.

AFSLUTNING.

Jeg vil gerne afslutte denne beretning med at rette en tak til vore ansatte, for den ydede indsats i 2016, herunder en særlig tak til vores nye direktør, René Heiselberg Gier, for samarbejdet med bestyrelsen i det forgangne år. Jeg håber, at du har været lige så tilfreds med samarbejdet, som vi har været.

Jeg vil også godt rette en tak til bestyrelsen for EL- & VARMEVÆRKET, for samarbejdet omkring løsningen af fællesopgaver i det forgangne år, herunder specielt samarbejdet om at få ansat en ny direktør og samarbejdet om gennemførelsen af en lokal bestyrelsesuddannelse.

Endelig vil jeg gerne takke mine kollegaer i bestyrelsen for et godt samarbejde omkring løsningen af vandværksopgaverne i årets løb.

Grindsted, den 27. marts 2017

Word/vandværksberetning.01.2017.02 /ncs